

**RAPORT Z WYKONANIA w 2022 r.
MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA LATA 2022-2025**

Jelenia Góra, kwiecień 2023 rok

Miasto Jelenia Góra, mając na uwadze obowiązek realizacji zadań określonych w ustawach: z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, uchwałą Rady Miejskiej Jeleniej Góry nr 442.XLVI.2022 z dnia 23.02.2022 r. przyjęło Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 ma na celu:

- 1) zwiększenie świadomości społecznej w zakresie zagrożeń związanych z uzależnieniami i zaangażowanie lokalnej społeczności w akcje profilaktyczne w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym,
- 2) zwiększanie skuteczności i dostępności kompleksowej pomocy, w tym: pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla: osób uzależnionych (od alkoholu, narkotyków, dotkniętych uzależnieniami behawioralnymi), z syndromem współuzależnienia, osób zagrożonych uzależnieniem oraz rodzin dotkniętych problemem uzależnienia,
- 3) ograniczenie skali występowania ryzykownych zachowań u dzieci i młodzieży poprzez realizację programów profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom behawioralnym oraz organizację zajęć opiekuńczo -wychowawczych, zajęć terapii pedagogicznej i socjoterapii,
- 4) ograniczanie dostępności alkoholu.

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez Prezydenta Miasta.

Uchwałą zmieniającą Nr 83.IX.2019 z dnia 25 czerwca 2019 roku, Rada Miejska Jeleniej Góry ustaliła maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Miasta Jelenia Góra.

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży została ustalona na poziomie:

1	do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo	130
2	powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	95
3	powyżej 18% zawartości alkoholu	85
	łącznie :	310

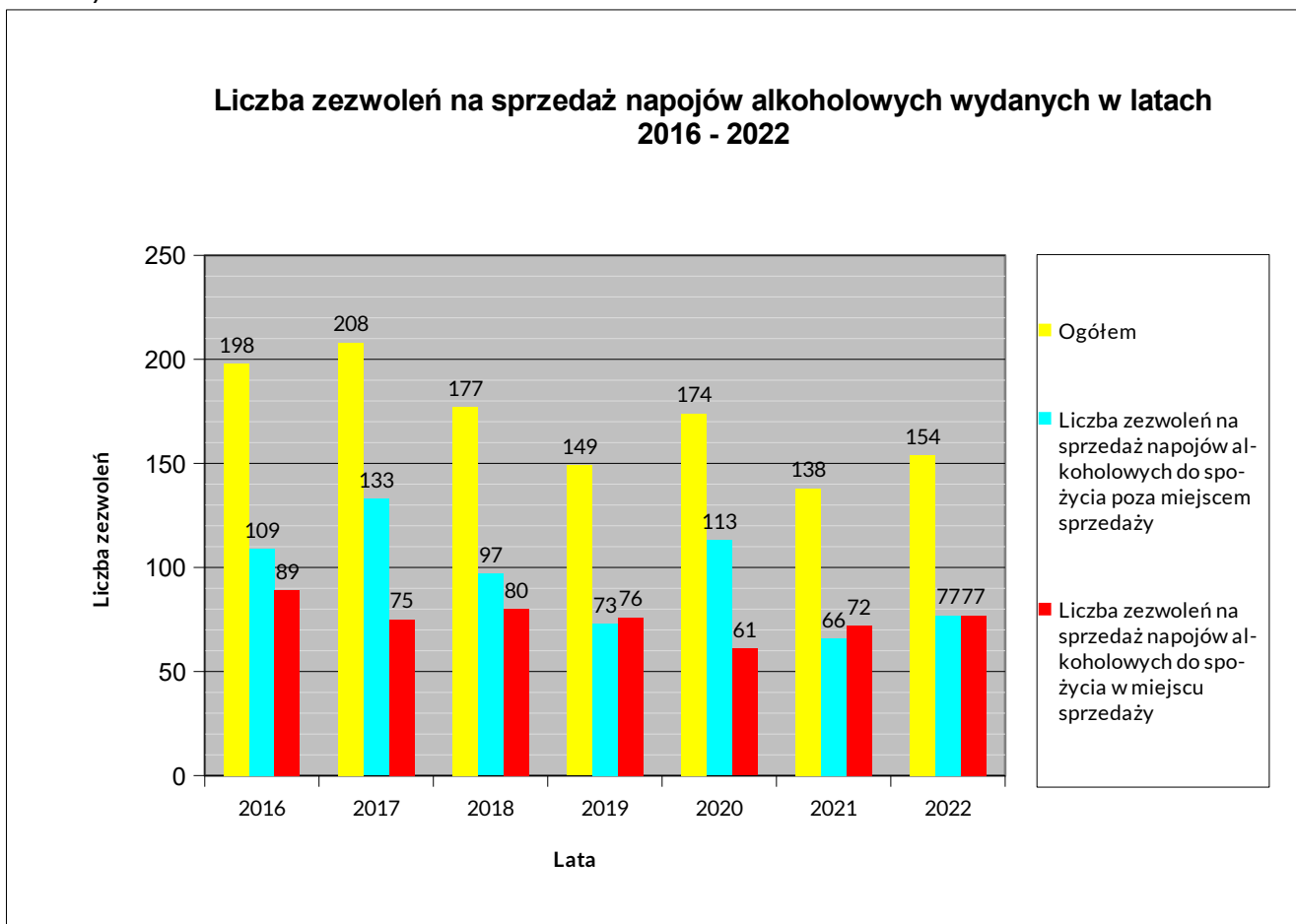
Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży została ustalona na poziomie:

1	do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo	160
2	powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	160
3	powyżej 18% zawartości alkoholu	150
	łącznie:	470

I. ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH:

W 2022 roku wydano 154 zezwoleń, w tym 77 dla placówek handlowych, 77 dla lokali gastronomicznych. Wydano 81 jednorazowych zezwoleń na sprzedaż alkoholu podczas imprez organizowanych na terenie Miasta.

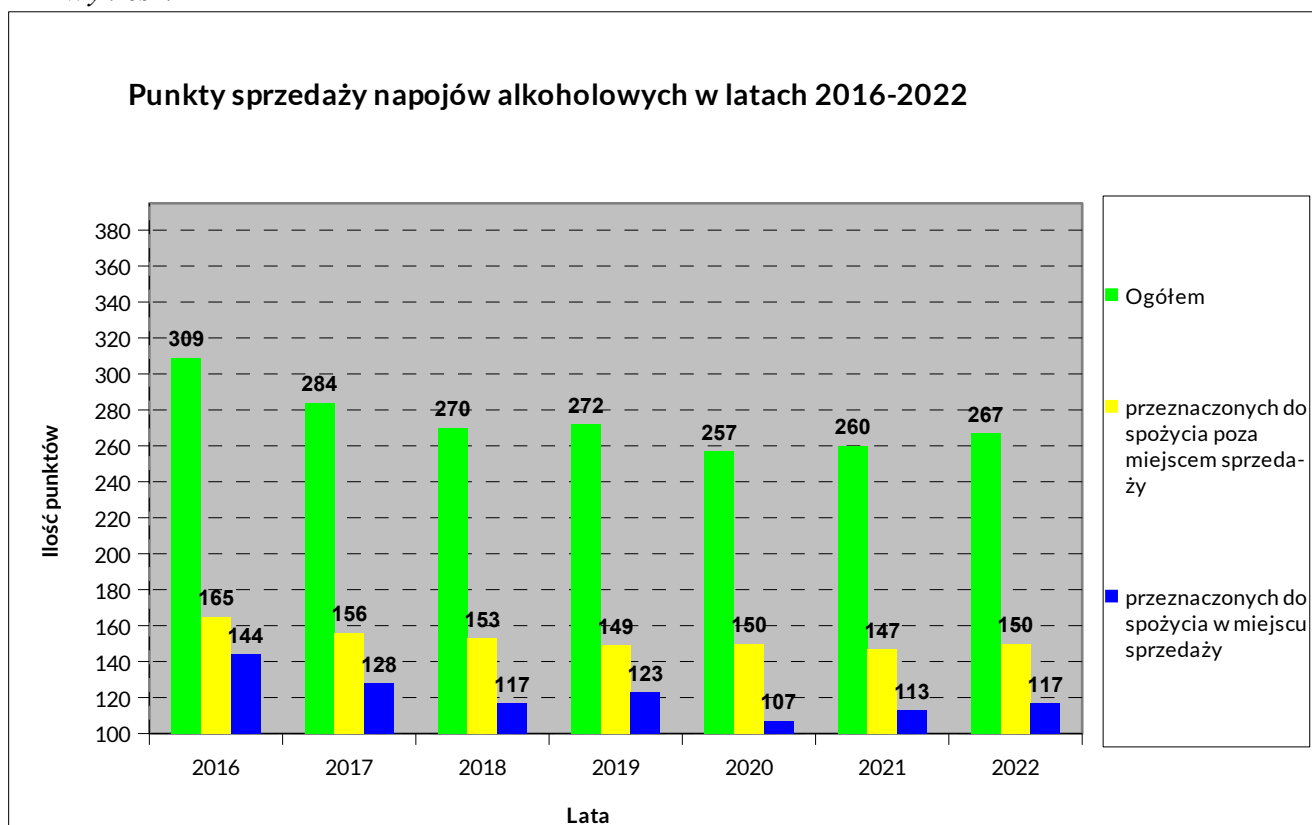
Wykres nr 1

Źródło: dane Wydziału Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych

Liczbę punktów, w których prowadzona była sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, w latach 2016 – 2022 odzwierciedla poniższy wykres.

Wykres nr 2

Źródło: dane Wydziału Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych

II. REALIZACJA POD WZGLĘDEM FINANSOWYM ZADAŃ Z ZAKRESU PROFILAKTYKI NARKOTYKOWEJ I ALKOHOLOWEJ:

Ilość środków finansowych wpływających do budżetu Miasta pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (od 2021 r. łącznie z opłatami za zezwolenia na obrót hurtowy napojami alkoholowymi w opakowaniach do 300 ml tzw. „małpek”) przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1

2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
2 156 307	2 128 849	2 154 083	2 251 586	2 312 840	2 358 696	3 491 997,21

Źródło: dane Wydziału Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych

Od kilku lat nie zmieniły się regulacje ustawowe dotyczące zasad naliczania opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłata wyliczana jest na podstawie składanych przez przedsiębiorców oświadczeń o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych. Znaczne dochody odnotowywane są od firm prowadzących wielkopowierzchniowe obiekty handlowe.

Źródłem finansowania zadań określonych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, są łącznie dochody pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz opłat za zezwolenia na obrót hurtowy napojami alkoholowymi w opakowaniach do 300 ml tzw. „małpek”, które w 2022 r. zasiły budżet Miasta w wysokości 955 611,86 zł.

Wykonane dochody z tytułu wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły 2 516 766,71 i były o 516 766,71 zł wyższe od zaplanowanych.

Na koniec roku budżetowego 2022 łączne wpływy do budżetu z tytułu opłat za wydane zezwolenia oraz opłat za zezwolenia na obrót hurtowy napojami alkoholowymi w opakowaniach do 300 ml tzw. „małpek” wyniosły:

Tabela nr 2

z tytułu wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	2 516 766,71
z tytułu zwrotu zaległości z tytułu opłaty za koncesję na sprzedaż napojów alkoholowych objętej postępowaniem egzekucyjnym o sygnaturze Akt KM 4246/2020	19 618,64
z tytułu wydania zezwolenia na obrót hurtowy napojami alkoholowymi w opakowaniach do 300 ml tzw. „małpek”	955 611,86
ŁĄCZNIE:	3 491 997,21

Źródło: dane Wydziału Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych

Dysponentami środków przeznaczonych na realizację zadań określonych w Programach były Departament Gospodarowania Mieniem, Departament Edukacji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Straż Miejska. Wykonanie wydatków przez poszczególnych dysponentów przedstawia tabela nr 3.

Tabela nr 3

Wykonanie wydatków według dysponentów				
Lp.	Dysponent	Plan uchwalony	Plan po zmianach	Wykonanie
1	2	3	4	5
1.	Departament Gospodarowania Mieniem – Wydział Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych	1 159 838,00	1 745 981,06	1 735 206,57
2.	Departament Edukacji – Wydział Finansowania i Zarządzania Oświatą	171 162,00	512 130,80	480 550,18
4.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	669 000,00	697 588,00	625 402,95
5.	Straż Miejska	0	38 500,00	38 387,86
	Razem:	2 000 000,00	2 994 199,86	2 879 547,56

Źródło: dane Wydziału Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych

Wykonanie wydatków łącznie na koniec okresu sprawozdawczego 2022 r. wyniosło 2 879 547,56 zł, co w stosunku do zaplanowanych (po zmianach) wydatków na poziomie 2 994 199,86 zł stanowiło 96,17 % realizacji planu (tabela nr 4). W 2022 roku około 60%

środków finansowych było w dyspozycji Departamentu Gospodarowania Mieniem - Wydziału Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych, który był głównym koordynatorem i realizatorem wszystkich zadań zleczanych organizacjom pozarządowym w drodze konkursów ofert, a także prowadzącym bieżącą obsługę Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 3 konkursy ofert dotyczące profilaktyki uzależnień na poniższe zadania :

1) prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej i informacyjnej promującej zdrowy styl życia, wolny od uzależnień skierowanymi głównie do dzieci i młodzieży, w tym:

- profilaktyki narkotykowej
- profilaktyki alkoholowej i uzależnień behawioralnych

2) prowadzenie świetlic środowiskowych

3) organizację wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią uzależnień.

4) prowadzenie klubu abstynenta dla mieszkańców Jeleniej Góry

5) przeprowadzenie audytu i cyklu szkoleń dla sprzedawców alkoholi

6) prowadzenie punktu konsultacyjno-diagnostycznego ds. HIV/AIDS

Tabela nr 4 stanowi szczegółowe sprawozdanie z realizacji zadań określonych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 za rok 2022.

Tabela nr 4

Sprawozdanie finansowe z realizacji zadań określonych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 za rok 2022				
WYDATKI	Plan uchwalony	Plan po zmianach	Wykonanie wydatków	% wykonania
DZIAŁ 851 OCHRONA ZDROWIA	2 000 000,00	2 994 199,86	2 879 547,56	96,17
z tego:				
Rozdział 85153 - Zwalczanie narkomanii	85 200,00	95 200,00	94 068,87	98,81
I. Profilaktyka narkotykowa	85 200,00	95 200,00	94 068,87	198,46
1) Departament Gospodarowania Mieniem – Wydział Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych:				
Stowarzyszenie "MONAR" - „Pomagać razem - Monar Jelenia Góra” -zadanie publiczne realizowane przez cały rok budżetowy 2022	35 000,00	35 000,00	35 000,00	100,00
Stowarzyszenie PTOZ - Prowadzenie Punktu Konsultacyjno-Diagnostycznego ds. HIV/AIDS w Jeleniej Górze - zadanie publiczne realizowane przez cały rok budżetowy 2022	25 000,00	35 000,00	33 924,97	96,93
2) Straż Miejska – realizacja akcji	0,00	15 000,00	14 943,90	99,63

profilaktyczno-edukacyjnych skierowanych głównie do dzieci i młodzieży z jeleniogórskich szkół i przedszkoli				
3) Departament Edukacji – Wydział Finansowania i Zarządzania Oświatą:	10 200,00	10 200,00	10 200,00	100,00
Zespół Szkół Elektronicznych - Zajęcia profilaktyczne pt. "Narkotyki - złodziejami życia"	10 200,00	10 200,00	10 200,00	100,00
Rozdział 85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	1 914 800,00	2 898 999,86	2 785 478,69	96,08
I. Profilaktyka - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży; propagowanie trzeźwego stylu życia	794 470,00	1 843 504,86	1 836 240,77	99,61
1) Departament Gospodarowania Mieniem - Wydział Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych	191 070,00	870 548,06	869 782,10	398,62
Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta - Koło Jeleniogórskie, ul. Grunwaldzka 51, 58-500 Jelenia Góra – Umowa zawarta na okres od 01.01.2022 do 31.12.2023 "Udzielenie schronienia osobom bezdomnym w ośrodku wsparcia w formie schroniska dla osób bezdomnych i schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz zapewnienie tym osobom posiłku i niezbędnego ubrania" – zadanie w części finansowane ze środków alkoholowych	0,00	556 335,00	556 335,00	100,00
Realizacja międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu oraz innych uzależnień – „MAŁE GRANTY”:	0,00	47 043,06	46 277,10	98,37
Stowarzyszenie "MONAR" – „Bliżej siebie”	0,00	10 000,00	10 000,00	100,00
Stowarzyszenie „Towarzystwo Karkonoskie” - „Nie bądź SmartZombie- 4”	0,00	10 000,00	10 000,00	100,00
Fundacja Wander „Warsztaty przyrodniczo-rękodzielnicze z wykorzystaniem narzędzi ręcznych. Pokazy rzeźbienia piłą w balach”	0,00	8 648,96	8 377,10	96,86
Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Dolnośląska; „Wigilia Pokoleń”	0,00	7 000,00	7 000,00	100,00

Stowarzyszenie Autorów Filmowych – „Bezalkoholowa bomba”	0,00	5 000,00	5 000,00	100,00
Fundacja Centrum Działań Profilaktycznych „Dialog motywujący w pracy z osobami nadużywającymi alkoholu” – szkolenie członków MKRPA	0,00	5 900,00	5 900,00	100,00
Realizacja zadań przez Jednostki Kultury na podstawie zawartych porozumień	91 070,00	91 070,00	91 070,00	100,00
Jeleniogórskie Centrum Kultury - "Skok w Blok 2022" plenerowe warsztaty artystyczne dla dzieci organizowane na jeleniogórskich „podwórkach”	61 000,00	61 000,00	61 000,00	100,00
Jeleniogórskie Centrum Kultury dofinansowanie działalności artystycznej teatru osób uzależnionych "Karawana"	9 650,00	9 650,00	9 650,00	100,00
Osiedlowy Dom Kultury w Jeleniej Górze - "Większy kawałek słońca" – bezpłatne całoroczne warsztaty artystyczne dla dzieci	20 420,00	20 420,00	20 420,00	100,00
Realizacja międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu oraz innych uzależnień- OTWARTY KONKURS OFERT :	100000	176 100,00	176 100,00	100,00
Fundacja Centrum Działań Profilaktycznych – „Realizacja programów profilaktyki uniwersalnej” - cykl programów profilaktycznych przeprowadzonych przez Fundację w jeleniogórskich szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, skierowanych do uczniów, nauczycieli, pedagogów i rodziców.	0,00	141 960,00	141 960,00	100,00
Fundacja Centrum Działań Profilaktycznych – „4s – Sprawdzone Skuteczne Szkolenie Sprzedawców”	0,00	34 140,00	34 140,00	100,00
2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej- Dział Interwencji Kryzysowej Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom – obsługa bieżąca zadań oraz pozostałe wydatki rzeczowe	599 000,00	627 588,00	625 402,95	99,65
3) Departament Edukacji – Wydział Finansowania i Zarządzania Oświatą:	4 400,00	345 368,80	341 055,72	98,75
Zespół Szkół Elektronicznych - Zajęcia profilaktyczne pt. "Alkohol nie	4 400,00	4 400,00	4 400,00	100,00

pomoże Ci w niczym”				
SP11 – realizacja usługi polegającej na zorganizowaniu przez Szkołę podstawową nr 11 wyjazdu dla dzieci z elementami profilaktyki uzależnień (środki przesunięte z par. 4300)	0,00	1 500,00	1 500,00	100,00
Realizacja międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu oraz innych uzależnień („MAŁPKOWE”):	0,00	339 468,80	335 155,72	98,73
Sp11	0,00	34 100,00	34 092,28	99,98
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii:	0,00	47 913,80	47 913,80	100,00
Zespół Rzemiosł Artystycznych	0,00	5 200,00	5 199,92	100,00
Sp15	0,00	4 440,00	4 440,00	100,00
Sp13	0,00	15 000,00	14 985,18	99,90
Sp2	0,00	21 750,00	21 746,31	99,98
Sp10	0,00	5 000,00	4 963,36	99,27
Zespół Szkół Przyrodniczo Usługowych i Bursy Szkolnej	0,00	40 000,00	40 000,00	100,00
Bursa Szkolna nr 1	0,00	12 000,00	7 862,26	65,52
Zespół Szkół Technicznych i Branżowych „Handlówka”	0,00	127 000,00	126 887,61	99,91
Zespół Szkół Ekonomiczno Turystycznych	0,00	27 065,00	27 065,00	100,00
II. Świetlice środowiskowe - prowadzenie zajęć opiekuńczo - wychowawczych, zajęć terapii pedagogicznej i socjoterapii dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym:	133 500,00	124 733,00	122 941,00	98,56
1) Departament Gospodarowania Mieniem – Wydział Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych:	130 000,00	121 233,00	121 233,00	100,00
Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Jana Chrzciciela, ul. Cieplicka 9 - "ZARADEK 2022"	59 233,00	59 233,00	59 233,00	100,00
Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Dolnośląska, ul. Nowa 6, 50-082 Wrocław - "Harcerska Świetlica Środowiskowa"	62 000,00	62 000,00	62 000,00	100,00

2) Departament Edukacji – Wydział Finansowania i Zarządzania Oświatą:	3 500,00	3 500,00	1 708,00	48,80
Szkoła Podstawowa nr 5 – Prowadzenie zajęć opiekuńczo – wychowawczych	3 500,00	3 500,00	1 708,00	48,80
III. Wypoczynek - organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią uzależnień. Zadanie realizowane podczas ferii letnich i zimowych oraz w czasie przerw świątecznych wraz z realizacją programów profilaktycznych:	858 230,00	803 662,00	705 862,56	87,83
1) Departament Gospodarowania Mieniem – Wydział Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych:	635 168,00	580 600,00	578 276,10	99,60
Realizacja międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu oraz innych uzależnień („małpkowe”):	0,00	393 000,00	390 676,10	99,41
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy, „Radosne wakacje w Brennie”	0,00	150 000,00	141 000,00	98,60
Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Dolnośląska, "Harcerskie Obozy Profilaktyczne 2022"	0,00	56 600,00	56 600,00	100,00
Caritas Diecezji Legnickiej „ W świecie wartości z Małym Księciem”	0,00	45 658,00	45 658,00	100,00
Jeleniogórski Klub Shidokan Karate, „Pragnę być szczęśliwy i zdrowy”- wypoczynek z Shidokan pomysłem na zapobieganie uzależnieniom oraz skutkom zdrowotnym i społecznym wynikającym z uzależnień współczesnego świata	0,00	15 000,00	15 000,00	100,00
Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Jana Chrzciciela, „Mir 2022”	0,00	28 000,00	28 000,00	100,00
Stowarzyszenie Jeleniogórski Okręg JU-JITSU, „Zróbmy to razem”	0,00	40 000,00	40 000,00	100,00
Moja Fundacja „Obóz marzeń”	0,00	43 700,00	43 700,00	100,00
Fundacja PCKK Edukacja i Rozwój „ Rozwojowe wakacje w mieście”	0,00	21 042,00	20 718,10	98,46
Realizacja zadań przez Jednostki Kultury na podstawie zawartych porozumień:	187 600,00	187 600,00	187 600,00	100,00
Jeleniogórskie Centrum Kultury - "Wakacje ze sztuką 2022"	131 600,00	131 600,00	131 600,00	100,00

Jeleniogórskie Centrum Kultury - "Park Norweski - Park Kultury"	12 000,00	12 000,00	12 000,00	100,00
Osiedlowy Dom Kultury - " Słońce w mieście" -wypoczynek zimowy i letni dla dzieci w 2022 roku	44 000,00	44 000,00	44 000,00	100,00
2) Departament Edukacji – Wydział Finansowania i Zarządzania Oświatą:	153 062,00	153 062,00	127 586,46	83,36
Zespół Placówek Pozaszkolnych - Centrum Wspierania Uzdolnień w Jeleniej Górze „Półkolonie w Zespole Placówek Pozaszkolnych – Centrum Wspierania Uzdolnień”	117 196,00	117 196,00	92 918,51	79,28
Szkoła Podstawowa Nr 2 - "Zimowa zadymka w Dwójce" – piąta edycja-	20 840,00	20 840,00	20 686,20	99,26
Szkoła Podstawowa Nr 5 – Półkolonie letnie dla dzieci	15 026,00	15 026,00	13 981,75	93,05
3) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	70 000,00	70 000,00	0,00	0,00
Wypoczynek dla dzieci:	70 000,00	70 000,00	0,00	0,00
IV. Kluby abstynenckie, punkty konsultacyjne, centra pomocy - prowadzenie zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych oraz ich rodzin, prowadzenie punktów konsultacyjnych, poradnictwo, zajęcia terapeutyczne	45 600,00	45 600,00	45 600,00	100,00
1) Departament Gospodarowania Mieniem– Wydział Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych:	45 600,00	45 600,00	45 600,00	100,00
Centrum Pomocy Uzależnionym od Alkoholu "Boberek" - „Prowadzenie klubu abstynenta dla mieszkańców Jeleniej Góry”	45 600,00	45 600,00	45 600,00	100,00
V. Obsługa realizacji zadań wynikających z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	83 000,00	81 500,00	74 834,36	91,82
1) Departament Gospodarowania Mieniem – Wydział Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych	83 000,00	58 000,00	51 390,40	88,60
2) Straż Miejska - Realizacja akcji profilaktycznych m.in. pn.: „Bądź sobą nie pij alkoholu i nie zażywaj narkotyków” oraz „Zostań z nami Św. Mikołajem”	0,00	23 500,00	23 443,96	99,76

Źródło: dane Wydziału Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych

III. SZCZEGÓŁOWY OPIS ZADAŃ REALIZOWANYCH W MIEJSKIM PROGRAMIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2022-2025 W ROKU 2022

W celu realizacji celu nadrzędnego Programu tj. profilaktyki, promocji zdrowia i rozwiązywania problemów uzależnień realizowane były działania z obszarów:

- 1) Profilaktyki narkotykowej;
- 2) Przeciwdziałania alkoholizmowi i uzależnieniom behawioralnym, w tym:
  - a) Prowadzenia działalności informacyjno-edukacyjnej z zakresu uzależnień,
  - b) Prowadzenia placówek wsparcia dziennego typu „światlic środowiskowych”,
  - c) Organizacji wypoczynku letniego i zimowego,
  - d) Prowadzenia Klubów abstynenckich/trzeźwościowych.

1. W ramach realizacji zadań związanych ze zwalczaniem narkomanii w okresie sprawozdawczym dofinansowano bądź sfinansowano w całości m.in.:

1) Na łączną kwotę 35.000 zł działalność Stowarzyszenia „MONAR” - zadanie pn. „Pomagać razem – Monar Jelenia Góra”. Zadanie obejmuje realizację od wielu lat cyklu programów zakresu profilaktyki uniwersalnej skierowanej do młodzieży szkolnej i nauczycieli i rodziców oraz z zakresu profilaktyki wskazującej skierowanej do młodzieży eksperymentującej z narkotykami, substancjami psychoaktywnymi, alkoholem bądź uzależnieniami behawioralnymi. Stowarzyszenie, na szeroką skalę prowadzi działania na rzecz wsparcia psychologicznego jeleniogórskiej młodzieży i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Łącznie z programu skorzystało 1 268 osób.

W ramach programu prowadzone były:

- zajęcia informacyjno-edukacyjne dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- grupy wsparcia dla młodzieży,
- superwizje,
- porady diagnostyczne.

2) Na łączną kwotę 33.693,53 zł, (z tego: dotacja z budżetu Miasta 23.924,97 zł a dotacja z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego 10.000 zł) działalność Polskiego Towarzystwa Oświaty Zdrowotnej Oddział Terenowy w Jeleniej Górze, które zrealizowało zadanie pod nazwą „Prowadzenie Punktu Konsultacyjno-Diagnostycznego ds. HIV/AIDS”. W ramach zadania wykonanych zostało 575 anonimowych i bezpłatnych badań wykrywających zakażenie HIV połączone z poradnictwem okołotestowym.

Dzięki wsparciu finansowemu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, które zostało przeznaczone na wynagrodzenia doradcy i pielęgniarki, wykonanie analiz laboratoryjnych oraz zakup środków medycznych, Punkt mógł działać całorocznie prowadząc badania dwa razy w tygodniu tj. w środę i piątek.

Od 2009 roku Polskie Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej Oddział Terenowy w Jeleniej Górze, które współpracuje z Krajowym Centrum ds. HIV/AIDS. Krajowe Centrum przekazuje nieodpłatnie testy przesiewowe, które są wykorzystywane do przeprowadzenia badań. Poradnictwem okołotestowym zajmuje się doradca legitymujący się certyfikatem Krajowego

Centrum na prowadzenie konsultacji i porad związanych z testowaniem i profilaktyką w zakresie HIV/AIDS.

2. W ramach realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholowi i uzależnień behawioralnych w okresie sprawozdawczym dofinansowano (bądź sfinansowano w całości):

1) Na kwotę 556.335 zł działalność Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta – Koło Jeleniogórskie w zakresie udzielenia schronienia osobom bezdomnym w ośrodku wsparcia w formie schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz zapewnienia tym osobom posiłku i niezbędnego ubrania" - zadanie tylko w części finansowane ze środków alkoholowych.

2) Na kwotę 61.000 zł działania profilaktyczne w ramach zadania pn. „Skok w Blok 2022”. W ramach projektu działania odbywały się w namiocie cyrkowym w różnych częściach Miasta (Zabobrze, Centrum, Cieplice). Zajęcia integracyjno-kulturalne dla dzieci odbyły się w formie: warsztatów teatralnych, lalkowych i cyrkowych, gier, zabaw, animacji, spektakli. Łącznie w projekcie wzięło udział około 1 500 dzieci.

3) Na kwotę 20.420 zł bezpłatne całoroczne warsztaty artystyczne dla dzieci realizowane przez Osiedlowy Dom Kultury w Jeleniej Górze pn. "Większy kawałek słońca" – celem realizacji tego zadania jest integracja dzieci w czasie wolnym od zajęć szkolnych, rozwijanie ich zainteresowań. Warsztaty stanowią dla dzieci alternatywny sposób spędzenia czasu do np. nadużywania telefonów, gier internetowych, portali społecznościowych itp.

4) Na kwotę 9.650 zł działalność artystyczną osób uzależnionych Teatru "Karawana", którego celem jest wsparcie procesu trzeźwienia osób wychodzących z czynnego uzależnienia. W ramach zadania odbywały się regularnie zajęcia teatralne, połączone z sesjami terapeutycznymi.

5) Na kwotę 625.402,95 zł działalność Działu Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom, w ramach którego prowadzone są następujące zadania:

- udzielanie wsparcia psychologicznego, w tym indywidualnych porad psychologicznych,
- udzielania poradnictwa prawnego,
- konsultacje psychiatryczne na wniosek psychologa,
- prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty”,
- prowadzenie zajęć profilaktycznych,
- prowadzenie telefonu interwencyjnego dla osób będących w kryzysie,
- prowadzenie warsztatów edukacyjno - korekcyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- realizację programu edukacyjno-korekcyjnego dla sprawców przemocy,
- realizację „Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Miasta Jeleniej Góry na lata 2021-2025”.

6) Na kwotę 122.941zł prowadzenie zajęć opiekuńczo - wychowawczych, zajęć terapii pedagogicznej i socjoterapii dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym – świetlice środowiskowe.

W 2022 roku z ww. środków dofinansowane zostały 2 świetlice środowiskowe: "Harcerska Świetlica Środowiskowa" prowadzona przez Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Dolnośląska oraz "ZARADEK 2022" prowadzoną przez Parafię Rzymsko-Katolicką pw. Św. Jana Chrzciciela.

Ponadto Miasto dofinansowało zajęcia opiekuńczo - wychowawcze dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, które odbywały się w szkole podstawowej nr 5.

Łącznie do świetlic oraz na zajęcia opiekuńczo - wychowawcze w szkole nr 5 uczęszczało 69 dzieci.

Zadania realizowane przez świetlice środowiskowe:

- prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych w godzinach pozalekcyjnych,
- dożywanie dzieci,
- pomoc w odrabianiu lekcji,
- pomoc w rozwiązywaniu problemów w szkole, w rodzinie i w grupie rówieśniczej,
- zapewnienie wsparcia dla dzieci mających problemy wychowawcze i edukacyjne,
- zapewnienie wsparcia dla rodziców mających problemy wychowawcze z dziećmi,
- wspieranie rodziców w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- prowadzenie zajęć plastycznych, muzycznych, sportowych, kulinarnych, tanecznych, teatralnych,
- organizowanie wycieczek, konkursów i różnego rodzaju zabaw,
- prowadzenie działań integracyjnych, wychowawczych i profilaktycznych, pomoc socjalna.

7) Na kwotę 705.862,56 zł organizację czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią uzależnień – zadanie realizowane podczas ferii letnich i zimowych oraz w czasie przerw świątecznych wraz z realizacją programów profilaktycznych.

W 2022 roku 8 organizacji pozarządowych w okresie wakacji zorganizowało wypoczynek dla 497 dzieci w formie półkolonii, kolonii wyjazdowych i obozów. Ponadto wypoczynek dla dzieci w formie półkolonii był organizowany przez jeleniogórskie instytucje kultury oraz placówki oświatowo-wychowawcze, z którego skorzystało 2 185 dzieci.

8) Na kwotę 45.600 zł działalność Klubu Abstynenta prowadzonego przez Centrum Pomocy Uzależnionym od Alkoholu "Boberek" w Jeleniej Górze (finansowana w całości ze środków budżetowych Miasta). W klubie funkcjonuje punkt informacyjno-konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu oraz działają grupy wsparcia dla osób uzależnionych a także prowadzone są przez terapeutę ds. uzależnień indywidualne zajęcia edukacyjno – terapeutyczne. W realizacji zadania uczestniczyło 285 osób.

Ponadto z tytułu wydania zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi w opakowaniach do 300 ml tzw. „małpek” budżetu Miasta powiększył się (wpływy środków finansowych w dwóch transzach) łącznie o 955.611,86 zł. Ww. środki, zgodnie z rekomendacjami Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, zostały przeznaczone na zadania wynikające z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizując jednocześnie „międzysektorową

politykę przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu oraz innych uzależnień", w tym :

1) Na kwotę 390.676,10 zł zorganizowanie, przez 8 organizacji pozarządowych wycieczki dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią uzależnień wraz z realizacją programów profilaktycznych (6 obozów i kolonii wyjazdowych, 2 półkolonie) ,

2) Na kwotę 46.277,10 zł realizacja przez 6 organizacji pozarządowych „małych grantów” tj. indywidualnych projektów o charakterze profilaktycznym:

a) Na kwotę 10.000 zł zadanie pn. „Blżej siebie”. Celem realizowanego programu było rozwinięcie i pogłębienie umiejętności społecznych u młodzieży zagrożonej uzależnieniami behawioralnymi oraz używaniem /uzależnieniem od alkoholu i pozostałych substancji psychoaktywnych. W programie składającym się z 12 – 2 godzinnych sesji grupowych, prowadzonych przez specjalistów psychoterapii uzależnień wykorzystano elementy Treningu Umiejętności Społecznych TUS, polegającej na połączeniu 3 podejść modelu społecznego uczenia się, modelu umiejętności społecznych. Do grupy zakwalifikowano 10 pacjentów , którzy uczestniczyli wcześniej w w programie leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych . Kryterium diagnostycznym potrzebnym do kwalifikacji do programu było rozpoznanie u dzieci znacznych trudności w zakresie podstawowych kompetencji społecznych zwłaszcza w relacji z otoczeniem społecznym rówieśników oraz z osobami starszymi.

b) Na kwotę 10.000 zł zadanie pn. „ Nie bądź SmartZombie -4” zrealizowane przez Towarzystwo Karkonoskie. Zadanie skierowane było do jeleniogórskiej młodzieży, mające zwrócić uwagę na problematykę uzależnień. W ramach zadania zorganizowano dla uczniów jeleniogórskich szkół ponadpodstawowych konkurs na realizację filmu o ww. tematyce, traktujący takie zachowania (smartzombie) jako uzależnienie. W przygotowaniu i realizacji zadania wykorzystano wiedzę i doświadczenie wolontariuszy Towarzystwa Karkonoskiego, zaproszonych do projektu ratowników medycznych, funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej - w realizacji zadania uczestniczyło około 200 uczniów z jeleniogórskich szkół.

c) Na kwotę 8.377, 10 zł zadanie pn.: „Warsztaty przyrodniczo-rękodzielnicze z wykorzystaniem narzędzi ręcznych. Pokazy rzeźbienia piłą w balach” realizowane przez Fundację Wander. W ramach zadania przeprowadzono zajęcia warsztatowe i przyrodnicze, które, poprzez wejście młodzieży w interakcję z przyrodą, miały za zadanie wywołać efekt terapeutyczno-relaksacyjny. Celem przeprowadzonych zajęć było przeciwdziałanie skutkom odosobnienia, niskiej samooceny, wykluczenia wśród młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym.

d) Na kwotę 7.000 zł zadanie pn.: „Wigilia pokoleń” zrealizowane przez Związek Harcerstwa Polskiego, które było spotkaniem osób zaangażowanych w proces wychowawczy- od najmłodszych funkcyjnych harcerskich przybocznych, drużynowych – wychowawców po seniorów. Osoby te zaangażowane są na co dzień w działalność Harcerskiej Świetlicy Środowiskowej. Zadania poza zorganizowaniem spotkania wigilijnego obejmowało kilka bloków tematycznych dot. systemów wychowawczych, profilaktyki uzależnień, zagrożeń wynikających ze zmian w nawykach młodzieży po pandemii. W wigilii uczestniczyło 60 osób.

e) Na kwotę 5.000 zł zadanie pn.: „Bezalkoholowa bomba” zrealizowane przez Stowarzyszenie Autorów Filmowych - to cykl spotkań i warsztatów z młodzieżą będących atrakcyjną alternatywą spędzania czasu i wychowania w trzeźwości. W ramach zadania

zostały zorganizowane warsztaty antydyskryminacyjne, muzyczne i relaksacyjne służące zorganizowaniu wraz z grupą młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, otwartej imprezy muzycznej promowanej i organizowanej jako bezalkoholowy event „Bezalkoholowa bomba”. Realizacja projektu pozwoliła ukazać atrakcyjność życia bez środków odurzających dających świadomość nieidentyfikowania imprez i czasu wolnego z używkami.

f) Na kwotę 5.900 zł 2-dniowe szkolenie członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zrealizowane przez Fundację Centrum Działań Profilaktycznych, z zakresu dialogu motywującego z osobami nadużywającymi alkoholu i ich rodzinami. Szkolenie miało na celu: pogłębienie wiedzy i poznanie nowych form techniki dialogu z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym bądź będącymi w kryzysie życia; pogłębienie wiedzy i praktyk współpracy pomiędzy członkami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pogłębienie wiedzy na temat nowych przepisów wynikających z nowelizacji Ustawy o zdrowiu publicznym oraz ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

3) Na kwotę 141.960 zł – cykl programów profilaktycznych przeprowadzonych przez Fundację Centrum Działań Profilaktycznych. W ramach ww. zadania zrealizowano:

a) **program pt. „Trening redukcji stresu”**: warsztaty w obszarze profilaktyki zdrowia psychicznego wśród młodzieży szkolnej przy jednoczesnym promowaniu zdrowego stylu życia bez substancji psychoaktywnych. Celem realizacji było upowszechnienie rzetelnej wiedzy na temat stresu i zaburzeń depresyjno-lękowych a także przeciwiczenie kluczowych kompetencji psychospołecznych wśród młodzieży. Program przeprowadzony w 9 szkołach średnich - 45 realizacji dla 1003 uczniów;

b) **program pt. „Cukierki”**: grupą docelową programu są dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Program oparty jest na bajce profilaktycznej Agnieszki Grzelak „Cukierki”. W programie „Cukierki” dominują urozmaicone, aktywizujące uczniów metody pracy m.in. Czytanie bajki z podziałem na role, prace plastyczne, burzę mózgów, pantomimę, zabawy ruchowe, dyskusję;

Celem programu jest: przybliżenie dzieciom podstawowych informacji na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych, umiejętność zauważania i nazywania uczuć własnych i innych ludzi, wzmacnianie pozytywnego obrazu samego siebie i samooceny, nauka współpracy jako formy zapobiegającej zachowaniom agresywnym, nauka postaw asertywnych względem osób nieznanym, rozwijanie postawy szacunku i zaufania w stosunku do szkolnego personelu pedagogicznego, technicznego jak i innych osób mogących udzielić wsparcia w problemach wydarzających się na terenie szkoły.

Program przeprowadzono w 10 szkołach podstawowych, w warsztatach wzięło udział 59 klas - 1220 uczniów;

c) **program pt. „Debata”** - program odwołuje się do teorii uzasadnionego działania (Ajzen, Fishbein, 1980). W myśl tej teorii czynnikiem ryzyka używania substancji psychoaktywnych jest przekonanie o znacznym ich rozpowszechnieniu i dużym stopniu społecznej akceptacji dla tego typu zachowania. Zgodnie z ww. założeniami teoretycznymi oraz teorią czynników ryzyka i chroniących (Hawkins, i wsp. 1992) w programie Debata wzmacniane są następujące czynniki chroniące: kontakt z dorosłym mentorem prezentującym poparcie dla postawy abstynencji, akceptacja dla szkoły jako środowiska promującego zdrowy styl życia, moralne aspekty trzeźwości. Ponadto modyfikowane są błędne przekonania normatywne na temat alkoholu.

Realizacja programu, który ma charakter „krótkiej interwencji profilaktycznej w grupie” odbywa się z udziałem jednej lub dwóch osób prowadzących i trwa w jednej klasie 3 godziny. Standardowo dąży się do objęcia spotkaniami wszystkich klas danego poziomu, optymalnie klasy V i VI, gdyż większość uczniów w tym wieku jest przed inicjacją alkoholową. Nauczyciele (zwłaszcza wychowawcy klas) są obecni na zajęciach, w Debacie wykorzystuje się metody interaktywne odwołujące się do dialogu motywującego. Scenariusz zajęć składa się z logicznie powiązanych ze sobą elementów, które mają charakter dyskursu. Należą do nich: tworzenie klimatu wspólnoty i ustalenia zasad pracy obowiązujących na zajęciach, sondaż, którego celem jest modyfikowanie przekonań normatywnych, przekaz wiedzy na temat alkoholu etylowego i historii jego używania, „burza mózgów” na temat korzyści i szkód związanych z używaniem alkoholu, której celem jest zmiana stereotypów oraz zweryfikowanie mitów związanych z alkoholem, proste scenki dramowe ilustrujące negatywne konsekwencje/straty związane z piciem alkoholu, praca grup nad „tym co nas może chronić” Program przeprowadzono w 10 szkołach podstawowych, w warsztatach wzięło udział 50 klas - 1040 uczniów;

d) **program pt. „Unplugged”** – jest programem profilaktycznym, który oparty jest na strategii Wszzechstronnego Wpływu Społecznego. Podstawy teoretyczne wywodzą się z teorii uodparniania postaw McGuire, teorii uzasadnionego działania Ajzena i Fishbeina oraz teorii społecznego uczenia się Bandury. Teorie te opierają się na założeniu, że zachowanie człowieka determinowane jest przez wpływ takich czynników, jak: postawy, normy społeczne, modelowanie, presja grupy. W myśl tych teorii ludzie decydując się na określone zachowania kierują się subiektywnymi przekonaniami na temat tego, co myślą i w jaki sposób się zachowują inni członkowie grupy. Wykorzystywane w „Unplugged” strategie działań profilaktycznych obejmują: rozwijanie umiejętności życiowych uczniów, korygowanie błędnych przekonań normatywnych (edukacja normatywna) oraz przekazywanie wiedzy o konsekwencjach używania substancji psychoaktywnych. Program uwzględnia także wiedzę o czynnikach chroniących młodzież przed okazjonalnym i problemowym używaniem środków psychoaktywnych oraz odwołuje się do wiedzy z psychologii rozwojowej, która konieczna jest w ustalaniu celów oddziaływań profilaktycznych adresowanych do młodzieży.

Część programu przeznaczona dla uczniów składa się z 12 lekcji, które koncentrują się na umiejętnościach życiowych, przekonaniach normatywnych i wiedzy o substancjach psychoaktywnych. Sa one prowadzone przez nauczyciela w klasie szkolnej i obejmują jedno spotkanie w tygodniu. Każda lekcja prowadzona jest według następującego schematu: wprowadzenie (ewentualnie przypomnienie najważniejszych informacji z poprzedniej lekcji), mini wykład wprowadzający do aktualnego tematu, realizacja tematu z użyciem aktywizujących metod pracy, podsumowanie zajęć, ewentualnie zadanie domowe dla uczniów. Natomiast zajęcia dla rodziców obejmują trzy spotkania (2-3 godziny każde), które prowadzone są w formie wykładowo-warsztatowej. Każde spotkanie prowadzone jest według następującego schematu: wprowadzenie (ewentualnie przypomnienie najważniejszych informacji z poprzedniego spotkania), mini wykład wprowadzający do aktualnego tematu, realizacja tematu z użyciem aktywizujących metod pracy, podsumowanie spotkania.

Program został zrealizowany w 8 szkołach podstawowych, w warsztatach wzięło udział 8 klas, 180 uczniów oraz 72 rodziców;

e) programy skierowane dla nauczycieli pt. „**Chodź pomaluj mój świat**” i „**Dzieci w sieci**” – warsztaty miały za zadanie nie tylko przybliżyć wpływ stresu na życie młodych ludzi, charakterystykę depresji, wpływ stresu czy pomóc rozpoznać jej oznaki wśród uczniów. Głównym celem było tutaj wyposażenie uczestników szkolenia w niezbędną wiedzę praktyczną dotyczącą metod skutecznego motywowania rodziców do współpracy ze szkołą, poradnią psychologiczno-pedagogiczną czy służbą zdrowia, aby odpowiednio wcześniej reagować i wdrażać niezbędne działania. W warsztatach uczestniczyło 172 nauczycieli. Realizacja programów odbyła się w czasie obrad „rad pedagogicznych”.

f) szkolenie pt. „**Profilaktyka dla dydaktyka**” – program oparty jest na strategii Wszechstronnego Wpływu Społecznego. Podstawy teoretyczne wywodzą się z teorii uodparniania postaw McGuire, teorii uzasadnionego działania Ajzena i Fishbeina oraz teorii społecznego uczenia się Bandury. Program nastawiony jest na realizację szkoleń nauczycieli w obszarze profilaktyki uzależnień, agresji oraz innych zachowań ryzykownych wśród młodzieży szkolnej przy jednoczesnym promowaniu zdrowego stylu życia bez substancji psychoaktywnych. Celem realizacji jest ukształtowanie odpowiednich postaw wśród młodzieży, poprzez wcześniej przeszkolone i przygotowane osoby, które bezpośrednio odpowiedzialne za realizację profilaktyki w szkołach. W ramach programu zrealizowano 40 godzin szkolenia dla 15 nauczycieli;

4) Na kwotę 34.140 zł program pn. „**4s – Sprawdzone Skuteczne Szkolenie Sprzedawców**”.

Celem zadania było ograniczenie naruszeń prawa w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieuprawnionym, w tym szczególnie dzieciom i młodzieży, oraz zwiększenie ilości sprzedawców, którzy kontrolują dowód osobisty młodo wyglądających klientów.

Audit przeprowadzono w 241 punktach sprzedaży alkoholi.

Procedura Programu „4S” prowadzonego przez Centrum Działań Profilaktycznych polega na przeprowadzeniu kolejno etapów:

1 S: Sprawdzenie (przed szkoleniem)

Celem pierwszego działania jest zapobieganie sytuacjom, w których sprzedawca podałyby alkohol osobie wyglądającej na nieletnią nie poprosiwszy jej wcześniej o okazanie dowodu tożsamości. Realizacja następuje w dwóch etapach. W pierwszym z nich tzw. „tajemniczy klient” (przeszkolona przez specjalistę osoba, która niedawno ukończyła 18 rok życia i której wygląd oraz zachowanie budzą uzasadnione wątpliwości dotyczące jej pełnoletności) dokonuje monitorowanego zakupu alkoholu we wskazanych punktach sprzedaży. Następnie sporządzany jest raport z wyszczególnieniem punktów, gdzie doszło do kontrowersyjnej sprzedaży alkoholu.

2 S: Szkolenia (w punktach sprzedaży)

Drugim etapem działania jest realizacja szkolenia, realizowanego bezpośrednio w miejscach sprzedaży alkoholu wg ustalonego harmonogramu. Przewidziane jest ono dla sprzedawców, którzy sprzedali alkohol „tajemniczemu klientowi”. Działając w ten sposób wyodrębniana jest grupa sprzedawców, która najczęściej łamie przepisy (sprzedaż napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim lub nietrzeźwym). Dzięki wielu działaniom systemowym dostosowujemy program szkolenia w taki sposób, aby uświadomić sprzedawcom negatywne skutki. Sprzedawcy otrzymują natychmiastową informację zwrotną, ponieważ bezpośrednio po zakupie do punktu sprzedaży wchodzi nadzorujący pracę „tajemniczego klienta” trener. Uświadamia on sprzedawcy, który nie sprawdził dokumentu potwierdzającego pełnoletność młodo-wyglądającego klienta, że w ten właśnie sposób mógłby popełnić przestępstwo. Jednocześnie mógłby narazić siebie – bądź właściciela – na utratę zezwolenia, jeżeli „tajemniczy klient” byłby o kilka miesięcy młodszy, a trener byłby np. obserwującym całe zajęcia policjantem ubranym w mundur.

Nasze doświadczenie pokazuje, że już sam ten zabieg zazwyczaj robi duże wrażenie na sprzedawcach i następnym razem stają się oni o wiele wyczuleni na wiek klientów. Trener wręcza także motywujące zaproszenie na szkolenie stacjonarne.

3 S: Szkolenia grupowe sprzedawców napojów alkoholowych

4 S: Sprawdzenie (po obu szkoleniach)

Czwarty etap to sprawdzenie skuteczności oddziaływania programu na sprzedawców. Po „zakupie kontrolowanym” otrzymujemy dane, które porównujemy z pierwszym badaniem i przedstawiamy wnioski w postaci raportu dla zamawiającego. Procedura zakupu wygląda analogicznie, jak ta opisana w punkcie 1. Kolejnym krokiem jest przekazanie informacji bezpośrednio do właścicieli punktów sprzedaży dotyczącej wyników badania w ich placówce.

5) Na kwotę 335.155,72 zł zostały wsparte indywidualne projekty placówek oświatowo-wychowawczych, w tym:

a) na kwotę 34.092,28 zł Szkoła Podstawowa nr 11 zrealizowała dwa projekty:

- „Klub Superbohatera” – wyposażono salę w niezbędny sprzęt i pomoce dydaktyczne stanowiące niezbędną bazę do wykorzystania przez pracowników szkoły do pracy pedagogicznej i profilaktycznej. W ramach tego projektu uruchomione zostały cykliczne zajęcia dla klas 1-3 zakładające prowadzenie profilaktyki pierwszorzędowej wspomagającej prawidłowy rozwój psychofizyczny uczniów

- realizacja rekomendowanego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom programu profilaktycznego pn. „Fred Goes Net” Program wczesnej interwencji skierowany do osób w wieku 13-19 lat, które eksperymentują lub używają szkodliwych substancji psychoaktywnych (narkotyki, alkohol, tzw. dopalacze) i doświadczają związanych z tym problemów. Program nie jest przeznaczony dla osób używających heroiny lub uzależnionych od narkotyków. Program ma formę krótkich warsztatów prowadzonych z wykorzystaniem podejścia dialogu motywującego.

b) na kwotę 47.913,80 zł Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii otworzył „Lokalne Centrum Astronomii”, które powstało w wyniku adaptacji części strychu w budynku MOS-u.

c) Na kwotę 5.200 zł Zespół Rzemiosł Artystycznych zrealizował indywidualny projekt pn. „Wybieram marzenia nie uzależnienia” w ramach którego:

- zorganizowane zostało przedstawienie teatralne „Golden Heros”, w którym uczestniczyli uczniowie szkoły,

- warsztaty profilaktyczne dla rodziców prowadzone przez pracowników MONAR-u

- konkurs plastyczny;

d) Na kwotę 4.440 zł szkoła podstawowa nr 15 przeprowadziła:

- Warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży przeprowadzone przez pracowników MONAR-u

- Akademia Rodzica - warsztaty profilaktyczne przeprowadzone przez pracowników MONAR-u

- Festyn profilaktyczny „Żyj trzeźwo i zdrowo”;

e) Na kwotę 14.985,18 zł szkoła podstawowa nr 13 doposażyła salę dydaktyczną stanowiącą niezbędną bazę do wykorzystania przez pracowników szkoły do pracy pedagogicznej i profilaktycznej poprzez: zakup laptopa i projektora do prowadzenia programów profilaktycznych, pomocy dydaktycznych (m.in.: karty do zachowań społecznych, karty pracy o emocjach i relacjach, kalejdoskop emocji, trening umiejętności emocjonalnych i społecznych);

f) Na kwotę 21.746,31 zł Szkoła podstawowa nr 2 zorganizowała:

- piknik profilaktyczno-edukacyjny pn. „Dwójkowiczu postaw na marzenia, a nie na uzależnienia”,

- koncert pn. " Wolności oddać nie umiem" połączony z prelekcją dot. uzależnień od papierosów i walki z nimi
- warsztaty profilaktyczne dla rodziców i kadry pedagogicznej ;
- g) Na kwotę 5.000 zł Szkoła podstawowa nr 10 zorganizowała:
  - zajęcia warsztatowe i spotkania z psychologiem z zakresu profilaktyki skierowane do uczniów klas IV,V i VII
  - konkursy dla uczniów klas I -III , IV- VIII;
- h) Na kwotę 40.000 zł Zespół Szkół Przyrodniczo Usługowych i Bursy Szkolnej zorganizował mistrzostwa szkoły w piłce siatkowej oraz mistrzostwa szkoły w tenisie stołowym oraz zakupiono sprzęt sportowy – zadanie polegało na propagowaniu zdrowego stylu spędzania czasu dzięki uczestnictwu młodzieży w zajęciach sportowych;
- i) Na kwotę 7.862,26 zł Bursa Szkolna nr 1 zorganizowała:
  - warsztaty profilaktyczne dla pedagogów szkół,
  - Rajd w Rudawach Janowickich,
  - wyjścia do teatru,
  - warsztaty profilaktyczne dla uczniów jeleniogórskich szkół;
- j) Na kwotę 126. 887,61 zł Zespół Szkół Technicznych i Branżowych „Handlówka” zrealizowała następujące zadania:
  - budowa siłowni zewnętrznej w celu propagowania zdrowego stylu życia wśród uczniów
  - zakup zestawu Biofeedback wraz ze szkoleniem terapeuty
  - stworzenie sali kinowej dla uczniów z zamiarem wykorzystania jej do projekcji filmów profilaktycznych;
- k) Na kwotę 27.065 zł Zespół Szkół Ekonomiczno Turystycznych zakupił sprzęt sportowy – w celu propagowania zdrowego stylu życia wśród uczniów.

Ponadto w 2022 roku Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 17 posiedzeń plenarnych, na których zajmowano się m.in.:

- inicjowaniem i oceną zadań programowych oraz ich monitorowaniem;
- oceną i kwalifikacją wniosków dotyczących skierowania do podjęcia leczenia odwykowego;
- wskazywaniem kierunków oddziaływania społecznego, w tym wypracowanie informacji o zagrożeniach wynikających z nadużywania alkoholu oraz możliwościach uzyskania wsparcia i pomocy przez osoby uzależnione i współuzależnione;
- oceną programów profilaktycznych i edukacyjno-informacyjnych oferowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty dotyczących dofinansowania realizowanych programów skierowanych na przeciwdziałanie uzależnieniom;
- opiniowaniem wniosków w sprawie uzyskania zezwolenia na sprzedaż alkoholu w placówkach handlowych i gastronomicznych.

W 2022 roku do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w celu zaopiniowania wpłynęło 66 wniosków dotyczących zezwoleń na sprzedaż alkoholu.

Ponadto w 2022 roku do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 41 wniosków, dotyczących 39 osób, w sprawie o skierowanie na leczenie odwykowe.

Zespół Interwencyjno-Motywuujący Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbył 12 posiedzeń.

Wystosowano 94 zaproszeń na rozmowy motywująco – wyjaśniające, w tym: do 32 wnioskodawców (członków rodzin, partnerów, osób reprezentujących instytucje, które złożyły wnioski o zobowiązanie do leczenia odwykowego) oraz do 62 osób, wobec których złożone zostały wnioski o wszczęcie postępowania o zobowiązanie do leczenia odwykowego. Łącznie na rozmowy z MKRPA zgłosiły się 42 osoby. Komisja skierowała 1 sprawę do Sądu Rejonowego Wydział III Rodzinny i Nieletnich w Jeleniej Górze w celu wszczęcia postępowania o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego oraz w 1 przypadku skierowała wniosek do prokuratury i Wydziału III Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze o wgląd w sytuację rodzinną, gdyż istnieje podejrzenie o zaistnieniu zagrożenia życia i zdrowia dziecka.

IV. DZIAŁALNOŚĆ PROFILAKTYCZNA STRAŻY MIEJSKIEJ I KOMENDY MIEJSKIEJ POLICJI W JELENIEJ GÓRZE:

Miasto Jelenia Góra współpracuje ze Strażą Miejską i Komendą Miejską Policji w zakresie realizacji zadań wynikających z Miejskiego Programu Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025:

1. Straż Miejska w Jeleniej Górze

Jedną z istotnych form działalności Straży Miejskiej jest działalność prewencyjna. Jej szeroki zakres obejmuje między innymi działalność dydaktyczno-wychowawczą, którą funkcjonariusze jeleniogórskiej Straży Miejskiej realizują we wszystkich szkołach Miasta Jelenia Góra.

W 2022 r. Miasto mając na celu wsparcie prowadzonej przez Straż Miejską profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną przekazało łącznie 38.387,86 zł, z czego zrealizowano następujące zadania:

- 1) coroczny konkurs plastyczny zrealizowany pod nazwą: „Bądź Sobą Nie Pij Alkoholu i Nie Zażywaj Narkotyków”. Patronem konkursu jest Prezydent Miasta Jeleniej Góry natomiast partnerem w tego typu działaniach jest Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, sprawująca merytoryczny nadzór i promująca zdrowy tryb życia w świecie bez alkoholu i narkotyków. Na podstawie pozyskanych prac z konkursu, zlecono do druku kalendarze na 2022 r., ilustrowane wyróżnionymi dziełami, które przekazano do jeleniogórskich szkół;
- 2) organizację „Olimpiady Bezpieczeństwa Malucha”;
- 3) akcję charytatywną pn. „Zostań z nami Św. Mikołajem”.

Ponadto Straż Miejska w 2022r. ujawniła 1164 wykroczeń związanych z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i zapobieganiu alkoholizmowi, w wyniku których 586 sprawców wykroczeń ukarano mandatami karnymi na kwotę 59.700 zł zł. Skierowano do Sądu Rejonowego bądź zakończono postępowanie w inny sposób 80 spraw. Zrealizowano 135 interwencji polegających na doprowadzeniu osób nietrzeźwych do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych (PDOZ).

2. Komenda Miejska Policji w Jeleniej Górze

W zakresie profilaktyki uzależnień Policjanci Wydziału Prewencji, Wydziału ds. Nieletnich i Patologii KMP w Jeleniej Górze oraz dzielnicowi od wielu lat realizują w jeleniogórskich szkołach programy „Wzorowy Junior” – profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych i papierosów. Ponadto w tym samym zakresie realizowany jest program „Drugstop” - transgraniczna współpraca jednostek Policji w zakresie walki z przestępczością narkotykową.

Celem projektu realizowanego w Polsce i Czechach jest:

-zintensyfikowanie współpracy jednostek Policji z Polski i Czech w zakresie problematyki narkotykowej oraz prowadzenie wspólnych działań prewencyjnych na rzecz ludności w rejonie przygranicznym,

- podniesienie poziomu świadomości społeczeństwa w zakresie problematyki narkotykowej,
- przekazanie czytelnej informacji na temat działania narkotyków i środków odurzających oraz odpowiedzialności karnej za posiadanie i rozprowadzanie środków odurzających. W tym zakresie funkcjonariusze realizują program profilaktyczny pn. „ Narkotyki, dopalacze zabijają – szkoda Ciebie na takie patoklimaty”.

W 2022 r. funkcjonariusze Policji zrealizowali cykl 451 spotkań z uczniami jeleniogórskich szkół podstawowych, średnich i ze studentami, w których uczestniczyło 16 732 osoby.

Ponadto policjanci jeleniogórskiej drogówki systematycznie prowadzą działania na drodze, których celem jest eliminacja kierujących pod wpływem alkoholu bądź podobnie działającego środka, tj. „Trzeźwy poranek”, „Trzeźwo do celu”, „Alkohol i Narkotyki.” , „Truck Bus”, „Sprawny pojazd”. W roku 2022 policjanci w ramach przedmiotowych działań przebadali łącznie 28 362 kierujących. Zrealizowano 574 interwencji polegających na doprowadzeniu osób nietrzeźwych do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych (PDOZ)

W związku z podejrzeniem wystąpienia przemocy łącznie ujawniono 108 pokrzywdzonych w wyniku przemocy w rodzinie, w tym: 78 kobiet, 14 mężczyzn i 16 dzieci.

W 2022 r. w Komendzie Miejskiej Policji policjanci prowadzili 500 postępowań związanych z przestępczością narkotykową. Natomiast Funkcjonariusze Wydziału ds. Nieletnich i Patologii KMP w Jeleniej Górze zanotowali 181 czynów nieletnich w sprawach prowadzonych w związku z posiadaniem i handlem narkotykami.

V. MONITOROWANIE REALIZACJI MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI i ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2022-2025 za 2022 r.:

1) Liczba odsłon strony internetowej Miasta Jelenia Góra:

(www.sprawyspoleczne.jeleniagora.pl)- 426.

2) Liczba osób biorąca udział w akcjach i programach z zakresu prowadzonej profilaktycznej działalności edukacyjnej, informacyjnej oraz zajęciach sportowo-rekreacyjnych - 9 650.

3) Liczba przeprowadzonych rozmów z osobami zaproszonymi na spotkanie z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 42.

4) Liczba osób biorących udział w programach realizowanych przez Kluby Abstynenta / stowarzyszenia abstynenckie i trzeźwościowe w zakresie problemów uzależnienia oraz współuzależnienia – 285.

5) Liczba osób korzystająca z porad w Dziale Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania

Przemocy i Uzależnieniom MOPS w Jeleniej Górze – 366.

6) Liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” -130.

7) Liczba wniosków wpływających do MKRPA o skierowanie na leczenie odwykowe -41.

8) Liczba dzieci i młodzieży uczestnicząca w organizowanym wypoczynku w czasie ferii letnich i zimowych oraz w czasie przerw świątecznych wraz z realizacją programów profilaktycznych – 2 185.

9) Liczba dzieci uczęszczająca do świetlic środowiskowych – 55.

10) Liczba dzieci objęta programami profilaktycznymi realizowanymi przez jednostki oświatowe – 5 330.

11) Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 77.

12) Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży -77.

13) Liczba punktów sprzedaży objętych auditem - 241.

Z up. PREZYDENTA MIASTA

JELENIJ GÓRY

(-)

Janusz Łyczko

Zastępca Prezydenta Miasta

Sporządziła:
Iwona Karwowska